

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γενική Γραμματεία Εταιρικού Συμφώνου
Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ)
Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και
Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ)

ΕΥΚΕ-ΧΕ: 999

Ταχ. Δ/νση: Νίκης 10, 3ος όροφος,
105 63, Αθήνα

Πληροφορίες: Δ. Ζαράλιδου

Τηλέφωνο: 210 3742079

Email: d.zaralidou@minfin.gr

Προς : Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Προγράμματος «Ιόνια Νησιά»

e-mail: kaspiotis@mou.gr
tspiggos@mou.gr
dtyxirou@mou.gr

ΘΕΜΑ: Διατύπωση γνώμης σχετικά με το σχέδιο Πρόσκλησης με τίτλο «Ψηφιακός μετασχηματισμός Εμπορικών Επιμελητηρίων Π.Ι.Ν. για την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών προς πολίτες και επιχειρήσεις»

Σχετικό: Το από 22-07-2026 απεσταλμένο ηλεκτρονικό μήνυμά σας και τα συνημμένα σε αυτό έγγραφα (Α.Π. εισ. ΥΠΕΘΟΟ 120132/ΕΥΚΕ-ΧΕ 999/22-07-2026).

Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού, στο οποίο επισυνάπτονται

- 1ο. Το με Α.Π. 1300/22-07-2026 έγγραφό σας με θέμα «Γνωμοδότηση επί του σχεδίου Πρόσκλησης ΙΟΝ78»
- 2ο. Το σχέδιο Πρόσκλησης με Κωδικό ΙΟΝ78, Α/Α ΟΠΣ 24746 και με τίτλο «Ψηφιακός μετασχηματισμός Εμπορικών Επιμελητηρίων Π.Ι.Ν. για την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών προς πολίτες και επιχειρήσεις»,

η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ιόνια Νησιά», ζητά την άποψη της ΕΥΚΕ-ΧΕ, αναφορικά με την υπαγωγή ή μη στο καθεστώς των κρατικών ενισχύσεων του ανωτέρω σχεδίου Πρόσκλησης.

Λαμβάνοντας υπόψη το θεσμικό πλαίσιο των Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επισημαίνονται τα εξής:

1. Στην υποβληθείσα Πρόσκληση το αντικείμενο της Πράξης περιγράφεται ως εξής:

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 1 από 7

«Μέσω της δράσης επιδιώκεται ο Ψηφιακός Μετασχηματισμός των Εμπορικών Επιμελητηρίων της Περιφέρειας για την παροχή καινοτόμων δημόσιων υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις προς όφελος της οικονομίας και της κοινωνίας.

Ενδεικτικά θα ενισχυθούν εφαρμογές και ολοκληρωμένα συστήματα με χρήση καινοτόμων τεχνολογιών με έμφαση στην Τεχνητή Νοημοσύνη και την Ανάλυση Δεδομένων.

Ειδικότερα, τα παραπάνω συστήματα-εφαρμογές των Επιμελητηρίων περιλαμβάνουν:

- την ολοκληρωμένη και σε ένα σημείο Ηλεκτρονική εξυπηρέτηση/ υποστήριξη των επιχειρήσεων (One Stop Shop),
- την αναβάθμιση των ψηφιακών υποδομών των Επιμελητηρίων με σκοπό την εναρμόνιση με τη νομοθεσία και τη δυνατότητα λειτουργίας τους στο Κυβερνητικό Νέφος (GCloud)
- τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου Ψηφιακού Οικοσυστήματος Επιχειρηματικότητας με στόχευση στην προβολή της τοπικής επιχειρηματικότητας, στην ανάπτυξη διεπιχειρηματικών συνεργασιών (B2B) και στην προσέλκυση επενδύσεων,
- την παροχή Εξειδικευμένης Επιχειρηματικής Πληροφόρησης και Συμβουλών μέσω της ενσωμάτωσης καινοτόμων τεχνολογιών και ΑΙ με στόχο την υποστήριξη της επιχείρησης σε όλο τον κύκλο ζωής της,
- τη σφυγμομέτρηση της τοπικής επιχειρηματικότητας με δημοσκοπήσεις και έρευνες αγοράς με σκοπό την υποστήριξη λήψης στρατηγικών κατευθύνσεων και εισηγήσεων σε κεντρικούς Φορείς,
- τη δημιουργία Παρατηρητηρίου Επιχειρηματικότητας για την οργάνωση και διάθεση δεδομένων ανάπτυξης επιχειρηματικότητας με αξιοποίηση πολλαπλών και ετερογενών πηγών και δεδομένων. (Επιχειρηματική Ευφυΐα),
- την ανάδειξη του συνολικού Τουριστικού κλπ Προϊόντος που παρέχουν οι επιχειρήσεις με στόχο την προσέλκυση επισκεπτών και παροχή ποιοτικών υπηρεσιών που θα συνεισφέρουν στην αύξηση της κατά κεφαλήν δαπάνης,
- τη συνολική mobile – first λειτουργία όλων των εφαρμογών και υποσυστημάτων των Επιμελητηρίων

Η δράση υλοποιείται μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας

Σημειώνεται, ότι θα χρηματοδοτηθούν νέες ή σημαντικά αναβαθμισμένες υπηρεσίες και όχι η απλή αναβάθμιση υφιστάμενων εφαρμογών. Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν αποτελούν εξειδικευμένες και καινοτόμες ψηφιακές δράσεις (state of the art).

Για τις δράσεις ψηφιακού χαρακτήρα επισημαίνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 6 Ν.4027/2020, η Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών (ΓΓΨΔΑΔ) προ-

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

εγκρίνει τα τεχνικά δελτία έργων των φορέων, εντός 30 εργάσιμων ημερών από τη παραλαβή τους, παρέχοντας και βεβαίωση συνάφειας με τη βίβλο ψηφιακού μετασχηματισμού.

Προκειμένου να επιταχυνθεί η διαδικασία προ-έγκρισης/αξιολόγησης του ΤΔΠΠ που θα υποβληθεί στο πλαίσιο της πρόσκλησης ως προς τη συμφωνία του με τη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού, οι Δυνητικοί Δικαιούχοι αποστέλλουν στη Διεύθυνση Τομεακών Έργων Δημοσίου Τομέα (email: dpps@mindigital.gr) εκτός του ΤΔΠΠ και τα κάτωθι δικαιολογητικά, το αργότερο 30 εργάσιμες ημέρες πριν την προθεσμία λήξης υποβολής προτάσεων που ορίζει η Πρόσκληση:

- 1) Αναλυτικό Φυσικό Αντικείμενο της δράσης
- 2) Έντυπο Ανάλυσης Κόστους σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην Πρόσκληση πρότυπο
- 3) Απόφαση συγκρότησης Ομάδας Διοίκησης Έργου σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού.

Η διαδικασία γνωμοδότησης της ΓΓΨΔΑΔ απαιτείται να ολοκληρωθεί πριν την τελική υποβολή των αιτήσεων χρηματοδότησης μέσω του ΟΠΣ στην Διαχειριστική Αρχή. Ειδικότερες πληροφορίες-οδηγίες περιλαμβάνονται και στο επισυναπτόμενο έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής (Α.Π. 5341/2018 /16-04-2018). Με την παρέλευση της σχετικής προθεσμίας τα τεχνικά δελτία των φορέων πρότασης θεωρούνται εγκεκριμένα από την ΓΓΨΔΑΔ».

Δυνητικοί Δικαιούχοι της Πράξης είναι

- Το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Λευκάδας,
- Το Επιμελητήριο Ζακύνθου,
- Το Επιμελητήριο Κεφαλονιάς και Ιθάκης,
- Το Επιμελητήριο Κέρκυρας και
- Όσοι φορείς έχουν συνάψει προγραμματική σύμβαση με τους παραπάνω αναφερόμενους.

Ο Κύριος Δικαιούχος που αναλαμβάνει την υποβολή της πρότασης, σε περιπτώσεις προτάσεων όπου η υλοποίησή τους πραγματοποιείται από πολλαπλούς δικαιούχους είναι ο Δικαιούχος που ορίζεται από το σύνολο των δικαιούχων / συνδικαιούχων.

Ο **προϋπολογισμός** της Πρόσκλησης ανέρχεται σε **1.200.000,00 €**.

2. Το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) ορίζει τις κρατικές ενισχύσεις ως «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισεως ορισμένων επιχειρήσεων ή

ορισμένων κλάδων παραγωγής [...], κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές».

Με βάση **την Ανακοίνωση της Επιτροπής** για την έννοια της Κρατικής Ενίσχυσης (2016/C 262/01) **που εξειδικεύει το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ**, οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις εφαρμόζονται μόνο όταν ο αποδέκτης της ενίσχυσης είναι «επιχείρηση». «Επιχειρήσεις» θεωρούνται οι οντότητες που ασκούν οικονομική δραστηριότητα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τις διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησής τους. Συνεπώς, ο χαρακτηρισμός μιας συγκεκριμένης οντότητας ως επιχείρησης εξαρτάται αποκλειστικά από τη φύση των δραστηριοτήτων που ασκεί. Μεταξύ άλλων, ο χαρακτηρισμός μιας οντότητας ως επιχείρησης συνδέεται πάντα με συγκεκριμένη δραστηριότητα. Μια οντότητα που ασκεί τόσο οικονομικές όσο και μη οικονομικές δραστηριότητες πρέπει να θεωρείται επιχείρηση μόνο σε σχέση με τον πρώτο τύπο δραστηριοτήτων. Για να γίνει διάκριση μεταξύ οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων, το Δικαστήριο έχει επανειλημμένα αποφανθεί ότι **κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην παροχή αγαθών και υπηρεσιών στην αγορά αποτελεί οικονομική δραστηριότητα**.

3. Λαμβάνοντας υπόψη το αντικείμενο της υπό εξέταση Πρόσκλησης, επισημαίνεται ότι, από την άποψη των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων, **ενδέχεται να ανακύψουν ζητήματα κρατικών ενισχύσεων**, στον βαθμό που οι προβλεπόμενες δράσεις δύνανται να χαρακτηριστούν ως οικονομική δραστηριότητα, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά και οι λοιπές προϋποθέσεις του άρθρου 107 παρ. 1 της ΣΛΕΕ.

Προκειμένου να καθοριστεί εάν οι ανωτέρω δράσεις που θα χρηματοδοτηθούν μέσω της Πρόσκλησης ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, είναι αναγκαίο να διαπιστωθεί **εάν πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις του άρθρου 107 παρ. 1 ΣΛΕΕ** για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης:

- α) χρηματοδότηση με κρατικούς πόρους,
- β) χορήγηση οικονομικού πλεονεκτήματος,
- γ) επιλεκτική μεταχείριση,
- δ) επίδραση στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και νόθευση ή απειλή νόθευσης του ανταγωνισμού.

Η σωρευτική πλήρωση των ανωτέρω προϋποθέσεων είναι αναγκαίο να εξεταστεί τόσο σε επίπεδο

- i. Δυνητικών Δικαιούχων,
- ii. Αναδόχων, όσο και στο επίπεδο και

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 4 από 7

iii. Άμεσα ωφελούμενων από τις εν λόγω δράσεις.

Επομένως, συνεκτιμώντας τα ανωτέρω, καθώς και το γεγονός ότι από την εξέταση της περιγραφής του αντικειμένου της Πράξης **δεν δύναται στην παρούσα φάση να διαπιστωθεί με ασφάλεια η ύπαρξη ή μη στοιχείων κρατικής ενίσχυσης**, κρίνεται σκόπιμο το θεσμικό πλαίσιο περί κρατικών ενισχύσεων που θα περιληφθεί στο προοίμιο στα «Έχοντας υπόψη» του υπό εξέταση σχεδίου Πρόσκλησης να είναι όσο το δυνατόν πληρέστερο, ώστε να καλύπτει κάθε ενδεχόμενο.

Περαιτέρω, συστήνεται οι επιμέρους προτάσεις που θα υποβληθούν στο πλαίσιο της εν λόγω Πρόσκλησης να αξιολογηθούν αυτοτελώς ως προς την ύπαρξη ή μη στοιχείων κρατικής ενίσχυσης μετά την υποβολή τους.

Στο πλαίσιο αυτό σημειώνεται ότι, στα «Έχοντας υπόψη» της υπό αξιολόγηση Πρόσκλησης στα υπό στοιχεία, 20, 21, 22 23, 24, 25 και 26 **έχει καθοριστεί ορθά το θεσμικό πλαίσιο του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων**, σύμφωνα με το οποίο δύναται να εξεταστούν οι υποβληθείσες προτάσεις χρηματοδότησης.

Επισημαίνεται ότι το υπό στοιχείο 22 πρέπει να επαναδιατυπωθεί ως εξής: «Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός - ΓΑΚ), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει».

4. Επιπρόσθετα, στο κεφάλαιο 3 «Επιλεξιμότητα» του σχεδίου της Πρόσκλησης, στη σχετική παράγραφο 3.5 έχουν συμπεριληφθεί επαρκώς οι περιπτώσεις για την ύπαρξη ή μη κρατικών ενισχύσεων.

5. **Γενική επισήμανση:** Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή από την οικεία Διαχειριστική Αρχή, όσον αφορά στην χρηματοδότηση Πράξεων στον ίδιους ή σε άλλους Δικαιούχους Πράξεων παραπλήσιου περιεχομένου. Ενδεικτικά σε περίπτωση, κατά την οποία οι ανωτέρω Δικαιούχοι ή άλλοι Δικαιούχοι έχουν ήδη ή πρόκειται στο άμεσο μέλλον να αναλάβουν την υλοποίηση πράξεων **με συναφές αντικείμενο**, τότε η περιγραφή και διαστασιολόγηση των Πράξεων πρέπει να είναι σαφής ακριβής και ξεκάθαρη προς αποφυγή αλληλοεπικαλύψεων ή και ενδεχόμενης σταυροειδούς χρηματοδότησης.

6. Υπενθυμίζεται ότι:

- ✓ Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην **με Α.Π. 99801/ΕΥΚΕ 1162/27.10.2023 Εγκύκλιο** της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027

αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων», μετά την υποβολή των μεμονωμένων προτάσεων στην Πρόσκληση υποβολής προτάσεων, κάθε πρόταση πρέπει να εξετάζεται διακριτά αναφορικά με την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης και την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού.

Επισημαίνεται ότι, οι Πράξεις που θα υποβληθούν θα αποσταλούν στην ΕΥΚΕ-ΧΕ, εφόσον η οικεία ΕΥΔ κρίνει ότι αποτελούν κρατική ενίσχυση και εντάσσονται στα αναφερόμενα ανωτέρω.

- ✓ Για την αξιολόγηση της πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας της εκάστοτε Πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων, είναι αναγκαίο να συμπληρώνονται οι λίστες ελέγχου περί ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης που έχουν κοινοποιηθεί **με την με Α.Π. 115150/ΕΥΚΕ4023/2.11.2016 επιστολή του ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ** (όπως ισχύει αναλογικά), αντίγραφα των οποίων πρέπει να τηρούνται στο φάκελο της Πράξης.

Τονίζεται ότι, η οικεία ΕΥΔ διατηρεί την αρμοδιότητα ελέγχου της ορθότητας υπολογισμού των οικονομικών στοιχείων της χρηματοοικονομικής ανάλυσης καθώς και της επιλεξιμότητας των δαπανών των δράσεων της υπό αξιολόγηση Πρόσκλησης.

7. Επισημαίνεται ότι, μετά την αξιολόγηση των υποβληθεισών προτάσεων επί της Πρόσκλησης και εφόσον προσδιοριστεί το κατάλληλο πλαίσιο κανόνων κρατικών ενισχύσεων, στο οποίο εμπίπτει κάθε Πράξη, πρέπει να ληφθεί μέριμνα, ώστε να διασφαλισθεί **η τήρηση των όρων και προϋποθέσεων** που προκύπτουν από το ανωτέρω αναφερόμενο θεσμικό πλαίσιο. Σημειώνεται ότι η τήρηση των όρων και προϋποθέσεων πρέπει να ελέγχεται **τόσο κατά την αξιολόγηση των προτάσεων, όσο και κατά την παρακολούθηση της υλοποίησης των Πράξεων.**

8. Τέλος, σημειώνεται ότι **η παρούσα γνωμοδότηση** επί της Πρόσκλησης με τίτλο «Ψηφιακός μετασχηματισμός Εμπορικών Επιμελητηρίων Π.Ι.Ν. για την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών προς πολίτες και επιχειρήσεις» παρέχεται **στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ΕΥΚΕ-ΧΕ** και περιορίζεται στην παροχή απόψεων σχετικά με τη συμμόρφωση τού υπό κρίση μέτρου ενίσχυσης με τους κανόνες Ανταγωνισμού και Κρατικών Ενισχύσεων της ΕΕ. Επισημαίνεται ότι δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες της ΕΥΚΕ-ΧΕ η αξιολόγηση οποιαδήποτε άλλης πτυχής του μέτρου ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων που άπτονται του δικαίου περί δημοσίων συμβάσεων.

Οι απόψεις της ΕΥΚΕ-ΧΕ βασίζονται αποκλειστικά στις πληροφορίες που παρείχε εγγράφως η οικεία ΕΥΔ και **ειδικότερα στο περιεχόμενο του σχεδίου Πρόσκλησης υποβολής**

προτάσεων, έγγραφο στο οποίο αφορά η γνωμοδότηση της ΕΥΚΕ-ΧΕ βάσει των αρμοδιοτήτων της.

Εάν οι παρεχόμενες πληροφορίες αποδειχθούν ελλιπείς ή εσφαλμένες, ή το μέτρο ενίσχυσης δεν υλοποιηθεί σύμφωνα με αυτές τις πληροφορίες, η ΕΥΚΕ-ΧΕ διατηρεί το δικαίωμα να επανεξετάσει τις απόψεις της που εκφράζονται στην παρούσα γνωμοδότηση.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για κάθε αναγκαία διευκρίνιση.

Ο Προϊστάμενος της ΕΥΚΕ-ΧΕ

Ευάγγελος Στουραϊτης

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ)
- ΕΥΚΕ - ΧΕ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 7 από 7